

Web 2.0: van sociale software

Dirkjan van Groenigen

Sinds de hype van vijf jaar geleden heeft internet zijn plaats verworven bij bedrijven en consumenten en zijn belofte als architectuur waarop iedereen invloed en controle kan uitoefenen en van alles kan delen waargemaakt. De drang van individuen om kennis te delen buiten de gebruikelijke kanalen heeft geleid tot een enorme explosie van kennis en innovatie. Nieuwe 'Web 2.0' technologieën en toepassingen zoals blogs, rss feeds, ajax en wiki's hebben impact op de business van vandaag de dag. Een overzicht.

Web 2.0 staat voor de verandering waarbij internet zich meer ontwikkelt tot een totaal platform met interactieve webtoepassingen waar consumenten 'in control' zijn. Elke internetter maakt wel eens gebruik van een webservice, denk maar aan een postcodecheck, vertaalservice of credit-cardvalidatie. Van dergelijke eenvoudige verzoeken is een verschuiving merkbaar naar gecombineerde webservices en zelfs webdiensten die volledige bedrijfsprocessen aanbieden. Dit is te verklaren door de steeds uitgebreidere functionaliteit van webtoepassingen. Met AJAX (Asynchronous Javascript and XML) is het bijvoorbeeld mogelijk om de desktop-omgeving naar internet te verplaatsen: als de gebruiker een handeling uitvoert, reageert de website daar direct op. Zo is internetcontent automatisch te verversen wat voorheen niet mogelijk was, evenals zelfgestuurde dynamische effecten of 'drag & drop' mogelijkheden in de browser.

Ook belangrijk is het toenemende gebruik van 'sociale software' voor 'user generated content': toepassingen zoals weblogs en wiki's die groepscommunicatie ondersteunen. Weblogs ofwel blogs zijn in chronologische volgorde opgezette logboeken van een of meerdere schrijvers. De 'blogosphere' biedt een breed spectrum van perspectieven en standpunten, waarop lezers direct kunnen reageren. Wiki's zijn webpagina's waarop bezoekers zelf eenvoudig informatie kunnen toevoegen of aanpassen. Op basis van deze wiki's is onder andere de gratis encyclopedie Wikipedia tot stand gekomen. Andere initiatieven zijn de wiktionary, wikinews, wikibooks en wikiquote. Opkomende stromen van user generated content zijn podcasts en vodcasts (respectievelijk geluidsbestanden en video's op websites).

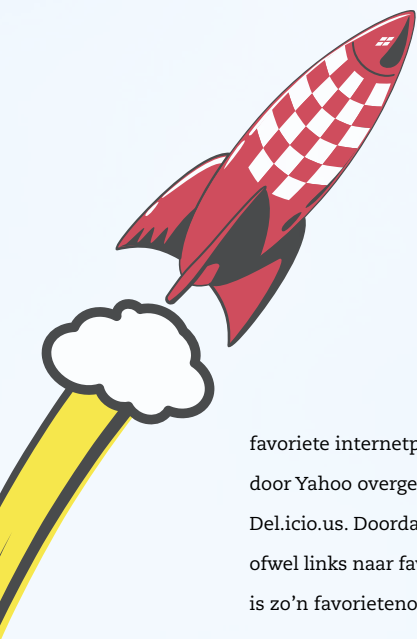
Zoeken

Google is nog altijd 's werelds meest gebruikte zoeksite, gevolgd door Yahoo en MSN. Een veelbesproken internetdienst is Google Maps, waar bepaalde diensten te vinden zijn door een plaatsnaam of zoekwoord in te tikken, en plattegronden en luchtfoto's te bekijken zijn. Google maps is een open web-platform waarop totaal nieuwe toepassingen worden ontwikkeld. Door de open structuur is het mogelijk om in combinatie met andere diensten de laatste file-informatie te tonen, evenals te koop staande huizen of routebeschrijvingen. In combinatie met lokalisatie-devices (GPS receiver) is het mogelijk de communicatie tussen mensen onderling of met objecten ondersteunen. De geografische locatie is vervolgens aan internetpagina's te koppelen wat nieuwe toepassingen mogelijk maakt, zoals tracking & tracing. Het begrip zoeken krijgt door dergelijke applicaties een nieuwe dimensie.

Ordenen

Door de behoefte om de groeiende informatiestromen in een voorgefilterde vorm te delen, was er in 2005 ook veel aandacht voor het logisch ordenen of categoriseren van data. Tagging is het toevoegen van een titel, label of beoordeling aan content. Gebruikers kunnen eigen of andermans artikelen, foto's, filmpjes en podcasts met behulp van 'tags' categoriseren of steekwoorden meegeven. Vervolgens kunnen ze naar content zoeken op tags. Folksonomy - ofwel metadatering door de massa - is een krachtig hulpmiddel bij het zoeken, ordenen en beheren van informatie. Voorbeelden hiervan zijn Flickr (tagging van foto's) en Digg waarbij nieuwsberichten in een wachtrij pas 'gepubliceerd' worden als ze voldoende stemmen/tags hebben. Social bookmarking is het online bijhouden van

tot collectieve intelligentie

favoriete internetpagina's. Een succesvolle – en dus onlangs door Yahoo overgenomen – social bookmarking-site is Del.icio.us. Doordat de verzamelde bookmarks – verwijzingen ofwel links naar favoriete pagina's en artikelen – openbaar zijn, is zo'n favorietenoverzicht ook toegankelijk voor anderen.

Aanbieden

Rss staat voor really simple syndication, een toepassing van XML. In feite is rss een manier om op een simpele manier content van een website op een andere plaats te tonen. Rss-feeds worden veelal gebruikt om content van een website op een gestandaardiseerde manier aan te bieden aan afnemers. Een veelgebruikte toepassing is het tonen van hoofdpunten uit van een andere site afkomstige nieuwsberichten.

Netwerken

Via social networks zoals MysSpace, Orkut en het Nederlandse Hyves kunnen mensen contact leggen en onderhouden met gelijkgestemden. Vermeldenswaardig is het Katrina List Network, dat een belangrijke bijdrage leverde aan de hulpverleningssamenwerking na orkaan Katrina. LinkedIn is een voorbeeld van een zakelijk netwerk voor managers en professionals. Via de site kunnen zij in contact komen met potentiële partners, klanten, werkgevers en headhunters.

Webtop?

Interessant is de verschuiving van lokaal op de eigen pc geïnstalleerde software en opgeslagen en beheerde bestanden naar het internet. Zo biedt online bureaublad of startpagina netvibes een serieus alternatief voor desktops. De instellingen en vormgeving worden via een 'cookie' automatisch bewaard.

In tegenstelling tot een traditioneel bureaublad verwijzen de iconen op deze 'webtop' niet meer naar lokaal geïnstalleerde software, maar naar geselecteerde webdiensten. Zo kun je je persoonlijke portal bouwen met kant en klare componenten als tekstverwerker Writely, kantoorapplicatie Joyent, e-mailprogramma Zimbra, agenda CalendarHub, 'to do' lijst Voo2do, telefoonapplicatie Skype (gratis bellen), online bestandssysteem Openomy (gratis opslagruimte met tagging) en Basecamp (portal voor projectmanagement & teamsamenwerking). Allemaal handige programma's die desktopapplicaties feitelijk overbodig maken.

“De ‘blogosphere’ biedt een breed spectrum van perspectieven en standpunten, waarop lezers direct kunnen reageren.”

Kortom, veel mogelijk interessante innovaties en nieuwe en betere wegen om kennis delen. En straks reist de desktop met gepersonaliseerde hulpmiddelen en feeds overal met ons mee. Dan rest vooral de vraag welke merken en producten sterk genoeg zijn om een plaats op de individuele startpagina's te verdienen... ■